

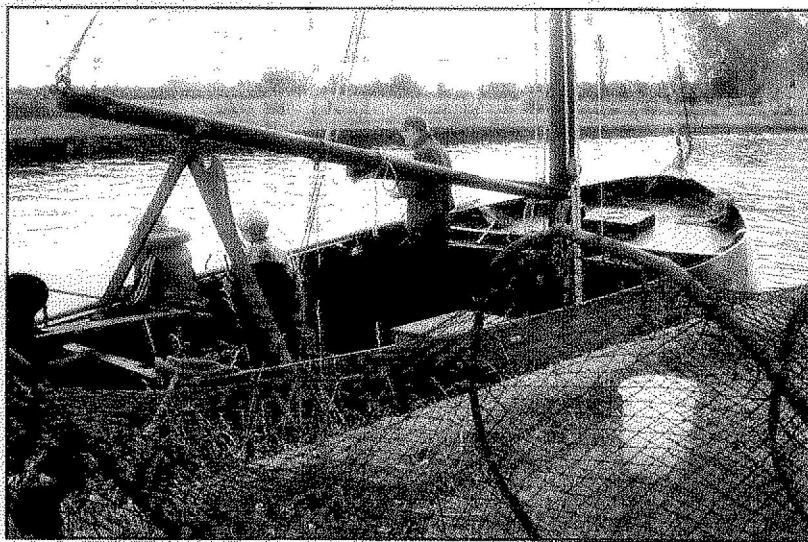
Staverse Jol varend monument en trots familiebezit

Door Catrienus Meijer.

STAVOREN. In 1901 had pake Douwe Mulder het scheepje op een Staverse werf laten bouwen. De visserman verdiende er vele jaren zijn boterham mee. Bevor de Zuiderzee, evenals zovele andere vissers uit die tijd. Stavoren was rond 1900 voor een flink deel aangewezen op de visserij. Tientallen vissers gingen het water op, soms voor lange tijd.

Heel wat tochtjes maakte de Stavere Jol van de familie Albada over de Zuiderzee in de tijd dat het nog echt voor de visserij werd gebruikt. Het bolle scheepje bood amper ruimte aan de vissers die, als het tegen zat, dag en nacht op het water verbleven. Hun behuizing was wel heel erg krap, vertelt Tjikke Albada-Zwaan die samen met haar man het scheepje nu in bezit heeft. Ze wijst naar de ingang tot het 'rúfke' waar soms met meerderen moest worden gebivakkeerd. 'Nee, gemakkelijk was het in die dagen niet'. Zeilend ging de jol het water op, in de hoop op een goede vangst.

Er waren in die tijd nogal wat

De ST 16 van de familie Albada-Zwaan ligt langs de Schans in Stavoren. Op de foto wordt het gebruikt door zoon Jan Willem Albada en de twee kleinkinderen Willem en Steven voor een paar uurtjes vissen met de hengel (foto: BC).

vissers die vanuit Stavoren de Zuiderzee bevisten in hun jollen. Tjikke Albada-Zwaan schat in dat het er wel zo'n vijftig zijn geweest. 'Weer of geen weer, er moest gevist worden. Een andere bron van inkomsten was er niet'.

De visserij met de Staverse jollen ging tot in het einde van de dertiger jaren van de vorige eeuw door. Tot de bemanning van de ST 16 behoorde vanaf 1901 eigenaar en pake van

Tjikke Albada, Douwe Mulder. Samen met zijn enige zoon Sybren en diens latere zwager Klaas Zwaan gingen ze het water op. Soms voor een paar dagen maar ook kwam verblijf van een week of langer op het water voor. Gevist werd er op haring en ansjovis, soorten die na de aanleg van de Afsluitdijk verdwenen. Zuiderzee werd IJsselmeer, zout water werd zoet.

Toen Douwe Mulder ermee stopte nam zoon Sybren het

roer over samen met diens zwager Klaas Zwaan. Ze hadden het vak bij hun pake geleerd en gingen nu zelfstandig het water op. Aan de visserij met de Stavere jol kwam echter, twee jaar nadat pake Douwe overleed, een einde. In 1938 ging het bolle scheepje voor het laatst het water op. Als de 'Jonge Sybren' bleef het sindsdien aan de wal. De visserij werd voortgezet met een schouw die tot rond 1950 onder dezelfde aanduiding ST16 het IJsselmeer beviste. Het schip ligt thans aan de kade in Harlingen.

De Stavere jol is nu in het bezit van Tjikke Albada-Zwaan en haar echtgenoot. Onlangs werd het scheepje te water gelaten. Het 'varend monument' ziet er nog prima uit al werden spanten regelmatig herstelt en meer bijgeplaatst om het scheepje intact te houden. 'Nog regelmatig gaan we ermee uit varen', vertelt Tjikke Albada. Geheel van de wind afhankelijk is het niet meer. 'Er is een klein motortje ingebouwd'. Soms wordt deelgenomen aan kleinschalige visserijdagen. 'Want daar past ons scheepje het beste in thuis'. De familie is stevast van plan de jol in oude stijl te bewaren. 'Want het heeft voor ons heel veel waarde. Dat is niet in geld uit te drukken'.